

Buitenplaatsen & kastelen IJmond

3 WANDELROUTES DOOR HISTORISCH IJMOND

MET
HANDIGE
APP

9,1
KM

11,8
KM

5,5
KM

Wandelen in historisch IJmond

De route Buitenplaatsen & Kastelen brengt u langs de bijzondere buitenplaatsen en kastelen van Velsen, Beverwijk en Heemskerk. U wandelt door prachtige bossen waar deze zomerverblijven tussen de bomen zijn gevestigd. Natuur wordt afgewisseld met cultuur. Naast de statige villa's, markante bijgebouwen en kastelen kunt u ook de omliggende tuinen en parken bewonderen. Onderweg kunt u genieten van een heerlijk hapje of drankje bij een van de vele horecagelegenheden. U loopt de route via de aangegeven knooppunten.

Buitenplaatsen staan veelal bekend om hun krachtige uitstraling en omvangrijke omliggende tuinen. Kennemerland heeft daarin een rijke geschiedenis. Veel gefortuneerde Amsterdammers creëerden hier buitenplaatsen die dienst deden als zomerverblijf om de drukke steden te ontvluchten. Naast het hoofdgebouw bouwden ze kassen of een orangerie, stallen en koetshuizen. Het park was vaak versierd met thee- of speelhuisjes ('follies') en uitzichtpunten. Daaromheen plantten ze bossen aan. De buitenplaatsen van Kennemerland hebben ieder een eigen geschiedenis en karakter.

De regio beschikt ook over een aantal fraaie kastelen, daterend uit de Middeleeuwen.

De kruikenbeek bij Huize Scheijbeek

Landgoed Duin en Kruidberg, Santpoort

Landgoed Westerhout, Beverwijk

Laat u betoveren tijdens de route Buitenplaatsen & Kastelen. Deze wandelroute brengt u langs een aantal van de mooiste buitenplaatsen van Beverwijk, waaronder de statige zomerverblijven Westerhout, Scheybeek en Beekzangh. Tijdens de wandeling loopt u ook langs de lunetten (defensieve aardwerken) van de Linie van Beverwijk. Op de Creutzberglaan passeert u één van de overgebleven lunetten van de linie. Volop geschiedenis tijdens deze wandeling.

 TIP Onderweg kunt u in het centrum van Beverwijk genieten van een hapje of drankje bij één van de vele horecagelegenheden.

Cultureel eetcafé Camille, Beverwijk

LANDGOED WESTERHOUT

De geschiedenis van Westerhout gaat terug tot de vroege zeventiende eeuw. Een handelaar heeft in 1627 een boerderij vervangen door een herenhuis. Na 1736 wisselde de buitenplaats meermalen van eigenaar tot in 1896 het herenhuis werd vervangen door een nieuw landhuis. In 1905 werd het nieuwe huis aanzienlijk uitgebreid. In hetzelfde jaar werd ter plaatse van de voormalige stallen en koetshuis het Westerhoutplein aangelegd. Achter het huidige huis ligt park Westerhout. Tegenwoordig is in het landhuis een restaurant en notariskantoor gevestigd.

B VILLA BEECKZANGH

Villa Beeckzangh werd in de tweede helft van de 17^e eeuw gesticht als blauwselmakerij. Het gefabriceerde blauwsel werd geleverd aan de vele blekerijen die Kennemerland deze eeuw rijk was. Eind 1800 krijgt het Blauwselhuis de naam Beeckzangh, naar het gelijknamige gedicht van Joost van den Vondel dat hij schreef tijdens een van zijn verblijven op de hofstede Scheybeeck, ten oosten van Beeckzangh. Het herenhuis staat sinds 1989 op de gemeentelijke monumentenlijst en dient nu als woonhuis.

C HUIZE SCHEYBEECK

Even verderop ligt Huize Scheybeeck en het park Scheybeeck; dit park is ontstaan rond 1620 als een van de vele buitenplaatsen in Kennemerland en is genoemd naar de beek die vanuit het duingebied richting de Beverwijkse haven stroomt. Het is circa 5 hectare groot en heeft een bijzondere historische en natuurlijke waarde. Het park is in 2002 aangewezen tot Rijksmonument.

D LUNETTENLINIE

Lunetten, kleine aarden vestingwerken, kwamen voor als buitenwerken van een vesting of als onderdeel van een linie. De naam is afgeleid van het Franse woord voor maan, 'lune', omdat de lunetten halvemaanvormig zijn, van bovenaf gezien. De Beverwijkse lunetten zijn na de Engels-Russische invasie in 1799 gebouwd. Gekozen werd voor Beverwijk, omdat Holland daar aan het begin van de 19^e eeuw nog op z'n smalst was (de huidige IJ-polders waren nog IJ-meren) en dus gemakkelijk te verdedigen.

E WIJKERTOREN

De Grote Kerk is de oudste kerk van Beverwijk. Volgens een legende verscheen op deze plek rond 810 de heilige Agatha waarna op deze plek een kapelletje is gebouwd. In de loop der eeuwen is dit kapelletje verder uitgebouwd tot een zeer fraaie kerk. Ondanks een reeks verbouwingen heeft de kerk zijn middeleeuws karakter grotendeels behouden.

START- / EINDPUNT

Westerhoutpark
Westerhoutplein 4
1943 AA Beverwijk

Het startpunt (SP 31) vindt u bij het informatiepaneel aan de Westerhoutweg.

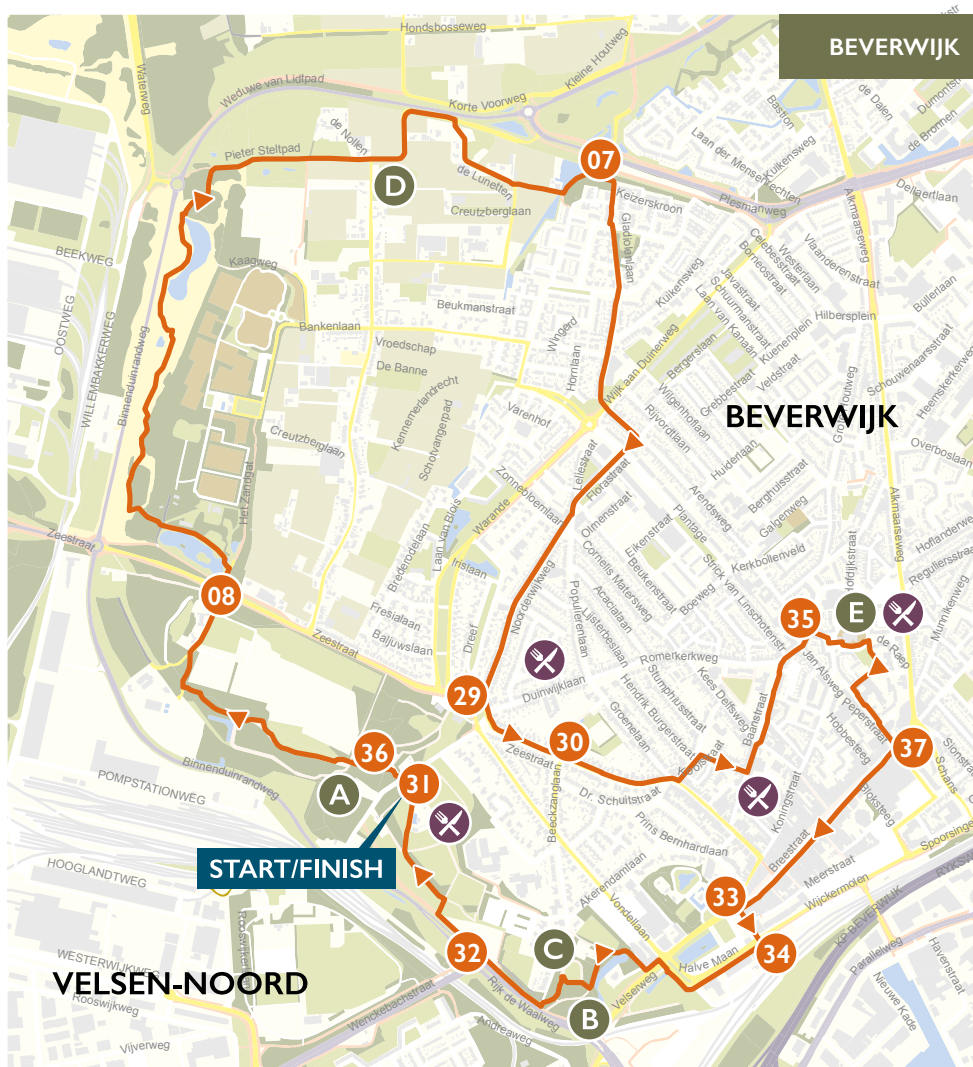
LENGTE

9,1 km

KNOOPPUNTEN

Vanaf het startpunt (SP 31) volgt u de aangegeven pijlkleuren richting de volgende knooppunt.

SP 31 - rood - 36 - 8 - 7 - 29 - blauw - 30 - oranje - 35 - 37 - 33 - 34 - blauw - 32 - SP 31.

Chateau Marquette, Heemskerk

De route Buitenplaatsen & Kastelen brengt u langs de mooiste kastelen in Heemskerk. Deze wandeling waarbij de statige gebouwen centraal staan, doet de geschiedenis herleven. U ziet onder meer het prachtige Slot Assumburg met haar kasteeltuin en Koetshuijs, en het fraaie bosrijk gelegen Château Marquette. U vindt talrijke andere bijzondere bezienswaardigheden op de route. U wandelt door het sfeervolle en levendige centrum van Heemskerk.

Startpunt / Eindpunt

Startpunt en eindpunt van de wandeling is Station Heemskerk, Euratoplein 1, 1966 SP Heemskerk. Er is hier voldoende parkeergelegenheid. Indien u met het openbaar vervoer wilt komen, kunt u uitstappen bij station Heemskerk. Bushalte Beneluxlaan in Heemskerk ligt op circa 10 minuten loopafstand van het station en de bushalte Citadel Broekpolder, eveneens 10 minuten. Kijk op connexion.nl.

 TIP In het centrum van Heemskerk genieten van een hapje of drankje bij één van de vele horecagelegenheden.

A CHÂTEAU MARQUETTE

Het kasteel Marquette is gesticht in de 13e eeuw door de Heren van Heemskerk. Het was onderdeel van een lange keten van kastelen ter verdediging tijdens de West-Friese Oorlogen. In de loop der jaren is het kasteel Marquette regelmatig verbouwd en zijn de interieurs aangepast. Nabij Château Marquette is een hotel gevestigd. De bijbehorende terreinen zijn in beheer van PWN en Landschap Noord-Holland.

 TIP Het restaurant in het kasteel is tijdens de avonduren geopend.

Parallel aan de oprijlaan ligt een 18^e eeuwse bakstenen dienstwoning (niet toegankelijk). In het midden van de voorgevel is een omlijste toegangsdeur met bovenlicht met daarboven een dakkapel met klauwstukken en een driezijdig fronton.

B SLOT ASSUMBURG

Slot Assumburg dateert waarschijnlijk uit de 13^e eeuw en is genoemd naar de buurtschap Assum tussen Heemskerk en Uitgeest. Het kasteel is gedurende vele eeuwen een adellijk verblijf geweest. De kracht die het kasteel uitstraalt, is meer schijn dan werkelijkheid. Het is in feite een imitatie van een middeleeuws kasteel. De dunne muren zouden een beleg niet hebben kunnen doorstaan. Een dergelijk kasteel wordt doorgaans coulissenkasteel genoemd. Tegenwoordig is er een hostel van Stayokay in gevestigd. Achter het slot is een historische tuin aangelegd zoals die rond 1700 ook heeft bestaan.

Het Koetshuijs, of het bezoekerscentrum, is in 2016 geopend. De naam Koetshuijs verwijst naar de stallen die ooit op dezelfde plek hebben gestaan en waaraan de monumentale muur naast het gebouw herinnert.

C DORPSKERK HEEMSKERK

De kerk wordt voor het eerst genoemd in 1063. In de loop der eeuwen werd er een kerk gebouwd van tufsteen, op de plek van het huidige gebouw. De toren is in de 13^e eeuw opgetrokken uit de zogenaamde kloostermoppen. Dit zijn gebakken grote stenen die gebruikt werden om kloosters mee te bouwen. De toren is waarschijnlijk ontstaan in de eerste helft van de 15^e eeuw. Dit valt af te leiden van het jaartal 1464 op de luidklok en hiermee is dit de oudste klok van Kennemerland.

START- / EINDPUNT

Station Heemskerk
Euratomplein
1966 SP Heemskerk

LENGTE

11,8 km

KNOOPPUNTEN

Vanaf het startpunt (SP 82) volgt u de aangegeven pijlkleuren richting het volgende knooppunt.

SP 82 - blauw - 85 - 84 - groen - 86 - grijs - 87 - paars - 88 - 29 - 27 - 25 - 26 - 28 - 3 - 4 - 89 - 87 - grijs - 86 - groen - 84 - 83 - blauw - 81 - SP 82

Buitenplaats Beekestijn, Velsen

De route Buitenplaatsen & Kastelen brengt u langs de bijzondere buitenplaatsen van Velsen, waaronder Beekestijn en Velserbeek. U wandelt door prachtige eiken- en beukenbossen en langs lange lindelanen en geniet van de prachtige voormalige zomerverblijven van de gegoede burgerij. De cultuur staat midden in de natuur. De geschiedenis komt bijna weer tot leven tijdens deze wandeling.

Startpunt / Eindpunt

Start- en eindpunt van de wandeling is de parkeerplaats van restaurant Beekestijn, Rijksweg 130, 1981 LD Velsen-Zuid. Er is hier voldoende parkeergelegenheid. Maar u kunt ook op andere punten instappen. Indien u met openbaar vervoer wilt komen, kijk op connexion.nl

 TIP Onderweg kunt u lekker even uitrusten met een heerlijk hapje of drankje bij één van de vele horecagelegenheden.

A BUITENPLAATS BEEKESTIJN

Beekestijn dateert uit de 15e eeuw en was als versterkt landhuis in het bezit van de familie Beekestijn. In de 18e eeuw kocht Jacob Boreel Janszoon, een invloedrijke regent, het landhuis. Hij liet het huis in 1755 verder vergroten en het achterpark aanleggen. De tuinen van Beekestijn zijn uniek voor Nederland, omdat alleen hier twee historisch belangrijke stijlvormen naast elkaar gezien kunnen worden; een strak geometrisch opgezet deel volgens de Franse barok en aansluitend een speels meer natuurlijk Engels landschapspark. Goed bewaard en een oase van rust in de drukke Randstad.

De 18^e eeuwse tuinmuur met de beide (speel) huysjes naast het smeedijzeren hek bevindt zich aan de voorzijde van de buitenplaats Beeckestijn. Zij zijn tijdens de restauratie van 1959-1969 gereconstrueerd.

TIP De tuinen van Beeckestijn zijn altijd toegankelijk voor het publiek.

B LANDGOED WATERLAND

Landgoed Waterland ligt aan de rand van het voormalige Wijkmeer in de gemeente Velsen. Het is een van de weinige nog bestaande oude buitenplaatsen uit de 18^e eeuw in Velsen. Het centrale deel van het huis Waterland stamt uit ongeveer 1742. De beide zijvleugels dateren uit de periode 1761-1765. Het park wordt gekenmerkt door de z.g. landschapsstijl. Deze kwam in de tweede helft van de 18^e eeuw in de mode. Romantische slingerpaden en afwisselende vergezichten vormden een doorbreking van de formele tuinaanleg die daaraan vooraf ging.

C BUITENPLAATS VELSERBEEK

Buitenplaats Velserbeek was in 1639 een 'Herenhofstede' en eigendom van de Amsterdamse koopman Jeremia van Collen. Het park werd aangelegd in de Franse stijl 'Le Notre'. Begin 19^e eeuw werd een Schelpenhuisje gebouwd waar thee kon worden gedronken, kwam er een Jeneverhuisje voor jeneverliefhebbers, een Hermitage en een orangerie.

In 1844 vond een grote renovatie plaats en werd de Franse stijl ingeruild voor een Engelse landschapsstijl. Zeldzame boomsoorten werden geplant door de familie Van Tuyll van Sosoerken, de eigenaren op dat moment. De gemeente Velsen kocht het park in 1925 en opnieuw werden wijzigingen aangebracht. Een hertenkamp, muziekent, volière, speelweide en kinderboerderij zorgden voor nog meer vertier in het park.

TIP In de voormalige orangerie is tegenwoordig De Theeschenkerij gevestigd.

START- EN EINDPUNT

Parkeerplaats restaurant Beeckestijn
Rijksweg 130
1981 LD Velsen-Zuid

LENGTE

5,5 km

KNOOPPUNTEN

Vanaf het startpunt (SP 80) volgt u de aangegeven pijlkleuren richting het volgende knooppunt.

SP 80 – rood – 94 – 77 – 79 – 76 – 75 – blauw – 74 – 73 – 70 – paars – 69 – grijs – 74 – blauw – 75 – rood – 82 – 78 – 94 – SP80.

Buitenplaatsen & kastelen IJmond

3 WANDELROUTES DOOR HISTORISCH IJMOND

INFORMATIE

Op de website wandelnetwerknordholland.nl kunt u deze en andere routes gratis downloaden. U kunt een route samenstellen en het kaartje met routebeschrijving downloaden.

GRATIS APP

De gratis app Wandelnetwerk Noord-Holland vindt u in de App Store en Play Store. Met de app zet u uw route vanaf de website gewoon op uw smartphone of tablet. In de app zijn de routes dan eenvoudig te gebruiken. En tijdens uw wandeling geeft de gps-functie aan waar u bent. Het functioneren van de app is afhankelijk van een internetverbinding.

Wandelen in de IJmond wordt mogelijk gemaakt door de samenwerkende IJmond-gemeenten (Beverwijk, Heemskerk en Velsen), Landschap Noord-Holland, Recreatie Noord-Holland en het Prins Bernhard Cultuurfonds.

Wandelnetwerk
Noord-Holland

Cartografie : Arvid Boon, Gemeente Velsen

Ontwerp : Corine Ontwerpt

Druk : Drukkerij van Rixel